z III Rzeszą.
Po ekshumacji ciała pomordowanych złożono na cmentarzu. Na miejscu odbyła się uroczysta uprawiejma metalowy krzyż z tablicą, ostrówiej. W wrześniu 1945 r. z inicjatywy Jana Gałdzińskiego, Zdzisława Kozbąda, Józefa Lemańskiego i Wacława Pierwickiego.

TRASA CZARNA, POŁUDNIOWO-WSCHODNIA

Trasa ta jest najbogatsza w miejsca pamięci, ale też bardzo strakcyjna, bo prowadzi wzdłędem krzyżowego skrajobrazowym. Przechodzi obok pięciu rezerwatów przyrody, przez lesne tereśne i naderzone oraz uroczlisko łąki. Znajduje się na niej zespół parkowo-pałacowy w Jabłonnie z 1784 roku i kościół w Nieporęcie z 1667 roku – jedne z istotniejszych zabytków architektury na Mazowszu. Z wyjątkiem krótkich odcinków na ulicach Legionowa, Pierwszej Czarnej Strugi trasa przydatna dla rowerzystów.

A. 17,3 km PKP Legionowo Przystanek – Jabłonna

[Z Legionowa do pałacu w Jabłonnie przez rezerwaty i Lasy Chotomowskie]

1 Miejsce walk powstańczych 1939 – 1944 r.

miejscowość: Chotomów – Plac Legionowski

[przy granicy Legionowa i Chotomowa – w sąsiedztwie torów kolejowych

Jednym z głównych zadań postawionych przez dowództwo oddziałom Armii Krajowej i Rejonu „Warszawa-Brzeziny" (Rejon Obszaru Warszawskiego Legionowskiego) było zablokowanie w chwili wybuchu powstania warszawskiego szlaków kolejowych i drogowych prowadzących do Warszawy. 1 sierpnia 1944 r. około godziny 18, w pobliżu granicy Legionowa i Chotomowa, patrol sierżanta Stanisława Czarnackiego pp. Czort rozłączył trzy kolejowe i jeszcze jedną w Nieporęcie. Po wykolejeniu niemieckiego wojskowego pociągu technicznego, do którego dołączono jeszcze dwa wagony sanitarny. Ostrzeliwania przez powstańców niemiecka załoga wycofała się w stronę Nowego Dworu Mazowieckiego. Harcerze Hubertowscy z dowódcą Wiesławem Szarym Szeregów przeprowadzili kilka przeciwlotniczych pociągów z kompanii II Batalionu VII Obwodu „Obroża" AK.

4 Pomnik Bohaterów Walk o Niepodległość Polski 1939-1945

miejscowość: Chotomów – Plac J. Piłsudskiego

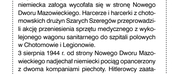

29 października 1961 odsłonięto pomnik Bohaterów Walk o Niepodległość Polski 1939-1945. Wykonany w kształcie powstańczej barykady, został zwieńczony rzeźbą przedstawiającą orła przyłączającego do stołu. Autorem projektu jest Stefan Konrad Dzierżawski. Na frontonie pomnika znajduje się tablica z czarnego granitu z inskrypcją: *Chwała bohaterom walk o niepodległość Polski 1939-1945.* Pomnik ufundowano towarzysze broni i mieszkańcy Chotomowa, którzy przewodzili walkom o wolność Polski.
Wśród nich był przedwojenny pracownik „Zachęty" Stanisław Sadzyps pp. Jarema, żołnierz 708. plutonu Armii Krajowej. W czasie powstania 1944 r. walczył w okolicach Jabłonnie. Po wojnie przedstawiciel Polski Walczącej w Chotomowie. Ukrywał Piana na Jabłonnie", w czasie II wojny światowej - oficera AK.

11 Pamiątkowe tablice na ganwchu Izzędu Gminy Jabłonna

miejscowość: Jabłonna – ul. Modlińska 152

Siedziba dzisiejszego urzędu gminy jest imieniszjarcym zabytkiem - dawnym zajazdem, stanarnie odrestaurowanym w 2008 r.
Budynek bardzo poważnie ucierpiał w czasie działań wojennych w latach 1939 - 28 października jeszcze kl. 47. Armii Czerwonej oraz polscy żołnierze z 2. Pułku Piechoty dobyli Jabłonnę po ciężkich bojach z Hitlerowskiego Wermachtu. Ten ostatni, Wystawiwszy tę upamiętną tablicę ufundowana w 20. rocznicę wyzwolenia Jabłonnie. Tablica ta jest jest jest